Powszechny
dziennik praw państwa i rządu
dla
cesarstwa austryackiego.

Część LXVII.

Wydana i rozesłana: dnia 20. Listopada 1852.

Allgemeines
Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt
für das
Kaiserthum Oesterreich.

LXVII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 20. November 1852.

Częśc LXVII.

Wydana i rozesłana dnia 20. Listopada 1852.

223.

Patent cesarski z dnia 24. Października 1852,

obowiązujący od 1. Stycznia 1853 r. we wszystkich krajach koronnych, oprócz książęcego hrabstwa Tyrolu z Vorarlbergiem, królestwa Lombardzko-Weneckiego i Pogranicza wojskowego;

obejmujący postanowienia o fabrykacyi, obrocie i posiadaniu broni i przedmiotów amunicyjnych, tudzież o noszeniu broni.

My Franciszek Józef pierwszy,

z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

Król Węgierski i Czeski, Król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Slawonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Król Jerozolimy i t. d.; Arcyksiąże Austryi; Wielki-Książe Toskany i Krakowa; Książe Lotaryngii, Solnogrodu, Styryi, Karyntyi, Krainy i Bukowiny: Wielki-Książe Siedmiogrodu; Margrabia Morawii, Książe górnego i dolnego Szląska, Modeny, Parmy, Piacency i Gwastalli, Oświecima i Zatora, Cieszyna, Fryjulu, Raguzy i Zadry; uksiążecony Hrabia Habsburga, Tyrolu, Kiburga, Gorycyi i Gradyski, Książe Trydentu i Bryksenu; Margrabia górnej i dolnej Luzacyi i na Istryi; Hrabia Hohenembsu, Feldkirchu, Bregencu, Sonnenberga i t. d.: Pan Tryestu, Kattary i na Marchii windyjskiej; Wielki-Wojewoda województwa Serbii i t. d. i t. d.

By skutecznie zapobiedz nadużyciu broni i przedmiotów amunicyjnych, widzimy się spowodowanymi, po wysłuchaniu Naszych ministrów i zasięgnieniu zdania Naszej Rady państwa, nakazać, ażeby w całym obrębie państwa, wyjąwszy królestwo Lombardzko-Weneckie i książęce hrabstwo Tyrol wraz z Vorarlbergiem, w których to krajach w tym przedmiocie osobne przepisy prawne, częścią już istnieją, częścią jeszcze zaprowadzonemi będą, tudzież wyjąwszy Pogranicze wojskowe, obowięzywały od 1go Stycznia przepisy następujące:

LXVII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 20. November 1852.

223.

Kaiserliches Patent vom 24. October 1852,

giltig vom 1. Jänner 1853 für alle Kronländer, mit Ausnahme der gefürsteten Grafschaft Tirol mit Vorarlberg, des lombardisch-venetianischen Königreiches und der Militärgränze,

betreffend die Bestimmungen über die Erzeugung, den Verkehr und den Besitz von Waffen und Munitionsgegenständen, dann das Waffentragen.

Wir Franz Joseph der Erste,

von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich;

König von Hungarn und Böhmen, König der Lombardei und Venedigs, von Dalmatien, Croatien, Slavonien, Galizien, Lodomerien und Illirien, König von Jerusalem etc.; Erzherzog von Oesterreich; Grossherzog von Toscana und Krakau; Herzog von Lothringen, von Salzburg, Steyer, Kärnthen, Krain und der Bukowina; Grossfürst von Siebenbürgen; Markgraf von Mähren; Herzog von Ober- und Nieder-Schlesien, von Modena, Parma, Piacenza und Guastalla, von Auschwitz und Zator, von Teschen, Friaul, Ragusa und Zara; gefürsteter Graf von Habsburg, von Tirol, von Kyburg, Görz und Gradiska; Fürst von Trient und Brixen; Markgraf von Ober- und Nieder-Lausitz und in Istrien; Graf von Hohenembs, Feldkirch, Bregenz, Sonnenberg etc.; Herr von Triest, von Cattaro und auf der windischen Mark; Grosswoiwod der Woiwodschaft Serbien etc. etc.

Um dem Missbrauche mit Waffen und Munitionsgegenständen wirksam zu steuern, haben Wir Uns bestimmt gefunden, nach Vernehmung Unserer Minister und Anhörung Unseres Reichsrathes zu verordnen, dass im ganzen Umfange des Reiches, mit Ausnahme des lombardisch-venetianischen Königreiches und der gefürsteten Grafschaft Tirol mit Vorarlberg, in welchen Ländern eigene gesetzliche Bestimmungen über diesen Gegenstand theils schon bestehen, theils noch erfolgen werden, dann der Militärgränze, vom 1. Jänner 1853 angefangen, folgende Vorschriften in Wirksamkeit zu treten haben:

ROZDZIAŁ I.

O wyrabianiu broni, przedmiotów amunicyjnych i o obrocie takowemi.

§. 1.

Przepisy niniejszego patentu, odnoszą się częścią do takich broni i przedmiotów amunicyjnych, których wyrabianie, posiadanie, używanie i obrót, w powszechności jest zakazanym, częścią zaś do takich, które z ograniczeniami niżej wyszczególnionemi, mogą być wyrabiane, w obieg puszczone, posiadane i używane.

§. 2.

Jako broń zakazana, uważane będą:

Puginały, sztylety i noże wklęsło szlifowane na kształt sztyletów, trójsieczne szpady, trombone, krócice krótsze niż 7 cali wied. miary z kolbą i rurą razem wziąwszy wiatrówki każdego rodzaju, granaty ręczne i szklanne, petardy i rakiety palne, nakoniec wszelka broń skryta, do tajnych napadów zdatna, jakiegobądź rodzaju, np. strzelby w laskach, laski ze szpadami itp. itp.

Do broni zakazanej policzyć należy także wszystkie narzędzia, których kształt pierwotny i naturalny umyślnie został zmieniony w tym celu, żeby tem cięższe zadawać można rany, w ogólności wszelkie narzędzie zdatne do tajnych napadów, które według swej własności nie jest przeznaczonem ani do wykonywania sztuki, albo przemysłu, ani do użytku domowego.

§. 3.

Jako amunicya zakazana, uważanemi będą bawełna do strzelania i podobne materye eksplodujące.

§. 4.

Oprócz ludzi przemysłowych i handlowych, mających pozwolenie do wyrabiania i sprzedaży broni i przedmiotów amunicyjnych, nikt w powszechności nie będzie mógł wyrabiać broni lub amunicyi jakiegobądź rodzaju, nawet na własną potrzebę, ani też sprzedawać takowych profesyjnie.

Zakazane zaś bronie i przedmioty amunicyjne, nie będą mogli ani wyrabiać ani sprzedawać nawet sami upoważnieni przemysłowcy i handlujący, jeżeli nie otrzymali na to szczególnego pozwolenia.

§. 5.

O takie pozwolenie należy upraszać władzę polityczną krajową, która udzieli pozwolenie tylko wyjątkowo, z powodów na szczególne względy zasługujących, po wysłuchaniu zdania rządowych władz bezpieczeństwa; przyczem dokładnie oznaczyć należy gatunek i objętość wyrabiania i obrotu.

§. 6.

Wyrabianie przedmiotów amunicyjnych pozwolonych, a nawet zakazanych, odbywać się może wyjątkowo w laboratoryach chemicznych publicznych zakładów naukowych, wszelako i tam także tylko w ilości celowi naukowemu odpowiedniej.

Erster Abschnitt.

Von der Erzeugung von Waffen, von Munitionsgegenständen, und dem Verkehre mit denselben.

§. 1.

Die Bestimmungen dieses Patentes beziehen sich theils auf solche Waffen und Munitionsgegenstände, rücksichtlich welcher die Erzeugung, der Besitz und Gebrauch, wie auch der Verkehr damit in der Regel verboten ist, theils auf solche, welche unter den nachfolgenden Beschränkungen erzeugt und in Verkehr gesetzt, besessen und gebraucht werden dürfen.

§. 2.

Als verbotene Waffen werden erklärt:

Dolche, Stilete und hohlgeschliffene stiletartige Messer, dreischneidige Degen, Trombone, Terzerole unter dem Masse von 7 Wiener Zollen, mit Inbegriff des Schaftes und Laufes, Windbüchsen jeder Art, Hand- und Glasgranaten, Petarden und Brandraketen, endlich alle verborgenen, zu tückischen Anfällen geeigneten Waffen, was immer für einer Art, wie z. B. Stockflinten, Degenstöcke u. dgl.

Zu den verbotenen Waffen sind auch alle jene Werkzeuge zu rechnen, deren ursprüngliche und natürliche Form absichtlich verändert erscheint, um damit schwerer verwunden zu können, sowie im Allgemeinen jedes versteckte, zu tückischen Anfällen geeignete Werkzeug, welches seiner Beschaffenheit nach, weder zur Ausübung einer Kunst oder eines Gewerbes noch zum häuslichen Gebrauche bestimmt ist.

§. 3.

Als verbotene Munition werden die Schiessbaumwolle und ähnliche explodirende Stoffe erklärt.

§. 4.

Ausser den, zur Anfertigung und zum Verkaufe von Waffen oder Munitionsgegenständen befugten Gewerbs- und Handelsleuten, ist in der Regel Niemand berechtiget, Waffen oder Munition von was immer für einer Art, auch nicht zum eigenen Gebrauche zu verfertigen, oder gewerbemässig zu veräussern.

Verbotene Waffen und Munitionsgegenstände dürfen aber selbst solche berechtigte Gewerbs- und Handelsleute (§. 11) nur dann verfertigen und veräussern, wenn sie hiezu eine besondere Bewilligung erhalten haben.

§. 5.

Diese Bewilligung ist bei der politischen Landesbehörde anzusuchen, welche dieselbe nur ausnahmsweise, aus rücksichtswürdigen Gründen, nach Vernehmung der landesfürstlichen Sicherheitsbehörde zu ertheilen hat, wobei die Gattung und der Umfang der Erzeugung, dann des Verkehres, genau zu bestimmen ist.

§. 6.

Die Erzeugung von erlaubten und selbst von verbotenen Munitionsgegenständen kann ausnahmsweise in den chemischen Laboratorien der öffentlichen Lehranstalten, jedoch auch dort nur in den zu wissenschaftlichen Zwecken erforderlichen Quantitäten stattfinden.

Równie ten, co ma prawo noszenia broni palnej, może sobie sam robić ładunek z ołowiu.

§. 7.

Ludzie przemysłowi i handlownicy, mający upoważnienie do wyrabiania i obrotu broni, lub przedmiotów amunicyjnych, mogą się trudnić wyrobem lub handlem, tylko w lokalnościach fabrycznych i przedażnych. Podlegają więc karze, jeżeli zewnątrz tychże lokalności lub potajemnie wyrabiają lub przedają broń i przedmioty amunicyjne, tudzież jeżeli ukrywają zasoby tych rzeczy przed urzędem, który ich wzywa do rzetelnego onychże podania.

ROZDZIAŁ II.

O posiadaniu broni i amunicyi.

§. 8.

Broń i amunicyę, posiadać może w powszechności tylko ten, kto otrzymał na to osobne pozwolenie na piśmie.

§. 9.

O pozwolenie posiadania broni lub amunicyi zakanej, należy upraszać władzę polityczną krajową, i udowodnić powody na szczególny wzgląd zasługujące, dla których proszący potrzebuje broni i amunicyi zakazanej.

Jeżeli nie zachodzi żadna wątpliwość, pozwolenie wydanem będzie na piśmie, po wysłuchaniu rządowej władzy bezpieczeństwa; na żądanie dodać należy do tego pozwolenia jeszcze osobne pozwolenie do kupna, służyć mające dotyczącemu profesyoniście do zachowania.

§. 10.

W szczególności zaś, pozwolenie tego rodzaju nadanem być może osobom, upoważnionym do handlu bronią, a to tak na zakupowanie jako też na przedaż broni, tudzież pojedynczym osobom na posiadanie broni, jeżeli idzie tylko o broń zakazaną starą, nie będącą już więcej w używaniu, mającą tylko wartość historyczną, lub wartość sztuki, albo też szczególnego upodobania.

§. 11.

Pozwolenie, nadane fabrykantom i handlującym do wyrabiania i przedawania zakazanej broni i amunicyi, obejmuje w sobie pozwolenie posiadania tychże przedmiotów; również pozwolenie nadane laboratoryum chemicznym i publicznym zakładom naukowym; zabezpiecza tymże prawne posiadanie wyż rzeczonych przedmiotów amunicyjnych. Tak samo osoby, mające upoważnienie do wykonywania przemysłu lub zatrudnienia, do którego potrzebują zakazanej amunicyi lub narzędzi, mających własność broni zakazanej, nie potrzebują osobnego pozwolenia do posiadania tychże przedmiotów. Wszelako winni są zachowywać takowe w lokalnościach fabrycznych do tego przeznaczonych.

Posiadanie broni i amunicyi w mowie będącej, może mieć miejsce i być dozwolonem tylko co do takiej liczby i ilości, która odpowiada stosunkom posiadacza, i nie przypuszcza uzasadnionego podejrzenia, iż nadużytemi być mogą.

Ebenso ist jedem zum Tragen eines Feuergewehres Berechtigten gestattet, sich die Bleiladung selbst zu bereiten.

§. 7.

Die zur Erzeugung und zum Verkehre mit Waffen oder Munitionsgegenständen berechtigten Gewerbs- und Handelsleute dürfen diese Geschäfte nur in ihren Werkstätten und Verschleisslocalitäten betreiben. Sie werden demnach durch jede, ausser diesen Orten, oder sonst heimlich betriebene Erzeugung oder Veräusserung von Waffen oder Munitionsgegenständen, wie auch durch jede Verheimlichung ihrer derartigen Vorräthe, welche gegenüber der sie zur Angabe derselben auffordernden Behörde stattfindet, straffällig.

Zweiter Abschnitt.

Von dem Besitze von Waffen und Munitionsgegenständen.

§. 8.

Der Besitz verbotener Waffen oder Munition ist in der Regel nur Demjenigen gestattet, welcher eine besondere schriftliche Bewilligung dazu erhalten hat.

§. 9.

Die Bewilligung zum Besitze einer verbotenen Waffe oder Munition ist unter Nachweisung rücksichtswürdiger Gründe, aus welchen die verbotene Waffe oder Munition benöthiget wird, bei der politischen Landesbehörde anzusuchen.

Die angesuchte Bewilligung ist, wenn kein Anstand dagegen obwaltet, nach Vernehmung der landesfürstlichen Sicherheitsbehörde schriftlich zu ertheilen, und derselben, wenn es verlangt wird, noch eine besondere Bewilligung zum Ankaufe für den betreffenden Gewerbsmann beizufügen.

§. 10.

Insbesondere kann eine derlei Bewilligung an befugte Waffenhändler, zum Kaufe und Verkaufe, und an einzelne Personen zum Besitze, auch dann ertheilt werden, wenn es sich um alte oder ausser Gebrauch stehende verbotene Waffen handelt, welche nur einen historischen oder Kunstwerth, oder einen Werth der besonderen Vorliebe haben.

§. 11.

Die an Gewerbs- und Handelsleute ertheilte Bewilligung, verbotene Waffen und Munition verfertigen oder veräussern zu dürfen, schliesst auch die Bewilligung in sich, solche Gegenstände zu besitzen, gleichwie durch die den chemischen Laboratorien und öffentlichen Lehranstalten ertheilte Befugniss, der rechtmässige Besitz der dort erwähnten Munitionsgegenstände gewährt ist. Ebenso bedürfen Diejenigen, welche zur Ausübung eines Gewerbes oder Geschäftes berechtiget sind, wobei sie solcher Werkzeuge, welche die Beschaffenheit verbotener Waffen haben, oder verbotene Munition benöthigen, zum Besitze dieser Gegenstände keiner besonderen Bewilligung. Dieselben sind jedoch stets nur in den hiezu bestimmten Gewerbsräumen zu verwahren.

Der Besitz der in Rede stehenden Waffen und Munition darf jedoch nur in einer solchen Anzahl und Menge gestattet werden, oder stattfinden, welche den Verhältnissen des Besitzers angemessen ist, und jeden gegründeten Verdacht eines Missbrauches ausschliesst.

Ludzie przemysłowi i handlujący, mający pozwolenie przedaży broni i amunicyi zakazanej, obowiązani są prowadzić księgę do zapisywania przedaży, i zaciągać do takowej nazwiska osób, którym — czas, kiedy taka broń i amunicya przedaną była, tudzież pozwolenie, za którego okazaniem tylko sprzedaż uskutecznioną być może.

§. 12.

Posiadać inną broń i amunicyę jak tę, która w §. 2 jako zakazana jest wymienioną, pozwolonem jest takim osobom, którym ustawa lub władza wyraźnie tego nie zakazała. Jednakże nikt nie może posiadać nawet pozwolonych broni i przedmiotów amunicyjnych w ilości niestosownej i mogącej wzbudzić uzasadnione podejrzenie nadużycia. Ktokolwiek posiada broń i amunicyę, w ilości przechodzącej jego potrzebę osobistą, winien o tem uczynić relacyę do władzy politycznej krajowej, która w tym przypadku zarządzi co potrzeba.

Posiadanie amunicyi wojskowej, pozwolonem jest tylko takim osobom, które do tego upoważnia ich służba, lub które wyjątkowo otrzymały osobne upoważnienie do posiadania takich przedmiotów amunicyjnych.

§. 13.

Fabrykanci i handlujący, stają się w szczególności jeszcze winnymi czynu karygodnego:

a) jeżeli zakazaną broń i amunicyę sprzedają, nie żądając wykazania się pozwoleniem kupna, które u siebie zachować winni (§. 9);

b) jeżeli w przypadku, gdy im takie zakazane przedmioty, bez wykazania się pozwoleniem do ich posiadania, przyniesione lub przysłane zostaną, czy to do sprzedania, przesłania, luż w jakimbądź innym celu, nie uczynią natychmiast o tem doniesienia do władzy miejscowej bezpieczeństwa i tymczasem aż do dalszego rozporządzenia, wedle możności broni i amunicyi zakazanej u siebie nie zatrzymują.

ROZDZIAŁ III.

O noszeniu broni.

§. 14.

Upoważnienie lub pozwolenie posiadania broni, nie obejmuje w sobie upoważnienia lub pozwolenia do noszenia broni.

Co do c. k. wojska, przepisy wojskowe stanowią o upoważnieniu posiadania i noszenia broni.

Inne osoby, potrzebują do noszenia broni w powszechności osobnego pozwolenia.

§. 15.

Wyjątkowo bez uzyskania osobnego na to pozwolenia, broń nosić mogą

a) wszyscy ci, którzy na mocy swej służby lub stanu, prawo lub obowiązek noszenia broni mają, jednakże taką tylko broń, która należy do przepisanego uzbrojenia lub ubioru urzędowego;

Die mit der Bewilligung zum Verkaufe verbotener Waffen und Munition versehenen Gewerbs- und Handelsleute haben über diesen Verkauf ein Vormerkbuch zu führen, in welchem die Personen, an welche, der Zeitpunct, wann, solche Waffen und Munition verkauft wurden, dann die Erlaubniss, gegen deren Vorzeigung der Verkauf nur stattfinden darf, genau zu verzeichnen sind.

§. 12.

Der Besitz anderer als der im §. 2 als verboten bezeichneten Waffen und Munitionsgegenstände ist zwar Personen, denen derselbe nicht vom Gesetze oder von der Behörde ausdrücklich untersagt ist, gestattet, jedoch darf auch erlaubte Waffen und Munitionsgegenstände Niemand in einer unverhältnissmässigen, gegründeten Verdacht eines Missbrauches erregenden Menge besitzen. Wer eine seinen persönlichen Bedarf überschreitende Menge solcher Waffen und Munitionsgegenstände besitzt, hat hierüber der politischen Landesstelle die Anzeige zu erstatten, von welcher das Geeignete diessfalls zu veranlassen seyn wird.

Der Besitz von Militärmunition ist nur denjenigen gestattet, welche entweder ihr Dienst dazu berechtiget, oder welche eine ausnahmsweise besondere Ermächtigung zum Besitze solcher Munitionsgegenstände erhalten haben.

§. 13.

Gewerbs- und Handelsleute machen sich noch insbesondere einer strafbaren Handlung schuldig:

a) *wenn sie verbotene Waffen oder Munition an Jemanden, ohne von ihm beigebrachte Ankaufsbewilligung, welche sie aufzubewahren haben (§. 9), veräussern;*

b) *wenn sie über derlei verbotene Gegenstände, die ihnen, ohne ausgewiesene Bewilligung zu solchem Besitze, zur Veräusserung, Versendung oder zu was immer für einem sonstigen Zwecke überbracht oder zugesendet werden, nicht sogleich an die Orts-Sicherheitsbehörde die Anzeige erstatten, und die verbotenen Waffen und Munitionsgegenstände, wenn es thunlich ist, bis zur erfolgten weiteren Verfügung zurückbehalten.*

Dritter Abschnitt.

Vom Waffentragen.

§. 14.

Das Befugniss oder die Bewilligung, Waffen zu besitzen, schliesst das Befugniss und die Bewilligung, Waffen zu tragen, nicht in sich.

Rücksichtlich des k. k. Militärs wird das Befugniss, Waffen zu besitzen und zu tragen, durch die Militär-Vorschriften bestimmt.

Für andere Personen ist zum Waffentragen in der Regel eine besondere Bewilligung erforderlich.

§. 15.

Ausnahmsweise sind zum Waffentragen ohne Einholung einer besonderen Bewilligung befugt:

a) *alle diejenigen, welche vermöge ihres Dienstes oder Charakters das Recht oder die Pflicht haben, Waffen zu tragen, jedoch nur jene Waffen, welche zur vorschriftmässigen Ausrüstung oder zur Amtskleidung gehören;*

b) ci, którzy dla przemysłu lub powołania swego, muszą czynić użytek z broni lub narzędzi za broń uważanych, nawet za domem; jednakże tylko w czasie rzeczywistego wykonywania przemysłu lub powołania swego;

c) osoby stanu cywilnego, u których w pewnych krajach koronnych broń, wedle istniejącego zwyczaju, stanowi część stroju krajowego, jeżeli im to prawo w pojedynczych przypadkach nie jest odjętem, i to tylko co do broni należącej do stroju krajowego;

d) słudzy prywatni, do których uniformu lub liberyi zwyczajnie należy broń, jeżeli pojedynczym indiwiduom nie będzie odjętem prawo noszenia broni i tylko jako dodatek do uniformu lub liberyi;

e) podróżni zagraniczni, noszący broń przy uniformie lub stroju narodowym, równie jak służba ich względem liberyi pod ograniczeniami powyższemi, (*a*, *e* i *d*), nakoniec

f) strzelcy, uorganizowanego wedle przepisów i za pozwoleniem władz istniejącego stanu strzeleckiego, jeżeli pojedynczym prawo noszenia broni nie jest odjętem, przy odwiedzaniu strzelnicy.

§. 16.

Kto ma prawo noszenia broni, może także broń i amunicyę swoję kazać przenosić przez służących swych na pewne miejsca.

§. 17.

Kto nie może oprzeć się na przepisach wyjątkowych, objętych §§. 15 i 16, otrzyma pozwolenie noszenia broni tylko za uzyskaniem certyfikatu, który jedynie dla osób niepodejrzanych wystawionym być może.

§. 18.

O udzielenie certyfikatu noszenia broni, upraszać można te władze, które w każdym kraju koronnym w tym względzie później wyznaczonemi będą.

§. 19.

Certyfikaty noszenia broni, wystawiać się będą według przepisanego formularza. Ważność ich odnosi się tylko do tych sztuk broni, do tych osób, do tego celu i tego przeciągu czasu, na które brzmią, i muszą być po upływie czasu odnowionemi. Jeżeli posiadacz broni, mający certyfikat ważny, przeniesie siedzibę swoję w inny okrąg administracyjny, w ówczas winien w przeciągu sześciu tygodni po przesiedleniu swojem, uzyskać wizowanie swego certyfikatu przez władzę do wystawiania takich certyfikatów właściwą, pod nieważnością onegoż.

§. 20.

Certyfikaty noszenia broni, wystawione być mają na trzy lata, albo też na czas krótszy do pewnego celu (np. do podróży).

§. 21.

Za certyfikat noszenia broni, nie będzie się opłacać żadnej innej należytości oprócz 30 kr. (trzydziestu krajcarów) za stępel.

b) *diejenigen, deren Gewerbs- oder Geschäftsbetrieb den Gebrauch der Waffen oder ihnen gleichgehaltenen Werkzeuge auch ausser dem Hause nöthig macht, jedoch nur während der Zeit des wirklichen Gewerbs- oder Geschäftsbetriebes;*

c) *diejenigen Civilpersonen, bei welchen in einzelnen Kronländern Waffen, nach dem bisher bestehenden Herkommen, ein Zugehör der daselbst üblichen Landestracht bilden, in soferne ihnen dieses Befugniss nicht in einzelnen Fällen entzogen wird, und nur bezüglich der zur Landestracht gehörigen Waffen;*

d) *die Privatdienerschaft, zu deren Uniform oder Livrée Waffen üblich sind, in soferne den einzelnen Individuen das Befugniss, Waffen zu tragen, nicht entzogen wird, und nur als Zugehör der Uniform oder Livrée;*

e) *ausländische Reisende, welche zur Uniform oder Landestracht Waffen tragen, sowie ihre Diener, in Bezug auf die Livrée unter den obigen Beschränkungen* (a), c) *und* d)*; endlich*

f) *die Schützen eines ordentlich organisirten, mit Bewilligung der Behörden bestehenden Schiess-Standes, in soferne nicht einzelnen das Waffenrecht entzogen wird, beim Besuche des Schiess-Standes.*

§. 16.

Wer das Befugniss besitzt, Waffen zu tragen, ist auch berechtiget, seine Waffen und seine Munitionsgegenstände durch seine Dienerschaft an bestimmte Orte bringen zu lassen.

§. 17.

Jedermann, welcher nicht einen der in den §§. 15 und 16 angeführten Ausnahmsfälle für sich geltend machen kann, erhält das Befugniss, Waffen zu tragen, nur mittelst der Ertheilung eines Waffenpasses, welcher nur an unbedenkliche Personen ausgefertiget werden darf.

§. 18.

Die Erfolgung eines Waffenpasses ist bei den Behörden, welche hiezu in jedem Kronlande nachträglich werden bezeichnet werden, anzusuchen.

§. 19.

Die Waffenpässe sind nach einem vorzuschreibenden Formulare auszufertigen. Sie gelten nur für jene Waffenstücke, jene Personen, jenen Zweck und jene Zeit, auf welche sie lauten, und müssen nach Ablauf der letzteren wieder erneuert werden. Die Waffenpässe dienen zur Legitimation auch ausserhalb jenes Verwaltungsbezirkes, für welchen sie ausgestellt wurden. Ueberträgt aber der Waffenbesitzer mit einem noch giltigen Waffenpasse seinen Wohnsitz in einen anderen Verwaltungsbezirk, so hat er binnen sechs Wochen nach der stattgefundenen Uebersiedlung den Waffenpass von der zur Ausfertigung des Waffenpasses competenten Behörde des neuen Bezirkes bei sonstiger Ungiltigkeit vidiren zu lassen.

§. 20.

Die Waffenpässe sind auf drei Jahre, oder auch zu bestimmten Zwecken (z. B. auf Reisen) für kürzere Zeit auszustellen.

§. 21.

Für den Waffenpass wird ausser der Stämpelgebühr von 30 (dreissig) Kreuzern, keine andere Gebühr entrichtet.

§. 22.

Jeżeli certyfikat noszenia broni zaginie, strona będzie mogła żądać wystawienia duplikatu.

§. 23.

Podróżnym zagranicznym, mającym paszporta przepisane, wolno jest wieźć ze sobą broń i amunicyę do niej należącą, a potrzebną im albo do obrony osobistej, albo też należącą do ich uniformu, stroju krajowego, albo do liberyi sług; jeżeli zaś takowa na paszporcie nie jest wyrażona, natenczas winna c. k. władza bezpieczeństwa przy wkroczeniu podróżnych w granicę astryackie, wymienić broń i amunicyę ea paszporcie.

§. 24.

Kto do noszenia broni potrzebuje certyfikatu, winien go, nosząc broń, mieć przy sobie, by wykazać się nim w razie potrzeby.

§. 25.

Ktokolwiek nosi broń wbrew prawu, lub kto posiada wprawdzie cetyfikat, lecz nie może się nim wykazać, temu broń w obudwóch przypadkach będzie odebraną, którą też bez wszelkiego oporu wydać winien.

§. 26.

Certyfikatu noszenia broni, nie wolno ustępować komu innemu.

§. 27.

Kto nabywa obcy certyfikat, lub używa takowego fałszywie, staje się winnym przestąpienia obecnej ustawy, jeżeli to nie jest środkiem do popełnienia czynu cięższą karą zagrożonego.

ROZDZIAŁ IV.

Kary.

§. 28.

Kto przekraczając niniejszą ustawę, staje się winnym czynu, podlegającego karze na mocy §§. 335, 336 lit. *f*, 372 i 445 powszechnej księgi ustaw karnych, karanym będzie według postanowień w niej objętych.

§. 29.

Wszelkie nieprawne wyrabianie broni, chociaż nie zakazanych, lub z powodu swej własności niepodejrzanych, tudzież wyrabianie amunicyi, podlega karze aresztu od 1 do dni 14; — wszelki nieprawny zaś handel bronią i amunicyą, do czego należy także handel komisyjny i spedycyjny temiż przedmiotami, karany będzie aresztem od dni 3 do jednego miesiąca, oprócz konfiskacyi przedmiotów znalezionych.

§. 30.

Kto wyrabia broń lub amunicyę w sposobie nieprawnym i w ilości niestosownej, wzbudzającej słuszne podejrzenie nadużycia, kto takową zamawia, sprowadza lub sprze-

§. 22.

Wenn ein Waffenpass in Verlust geräth, so kann die Partei um Ausfertigung eines Duplicates einschreiten.

§. 23.

Ausländischen Reisenden, welche mit gesetzmässigen Geleitsurkunden versehen sind, ist gestattet, die zu ihrem persönlichen Schutze erforderlichen, oder auch die zu ihrer Uniform, Landestracht oder zur Livrée ihrer Dienerschaft gehörigen Waffen, nebst dazu bestimmter Munition, mit sich zu führen, welche aber, in soferne sie nicht ohnehin schon auf der Geleitsurkunde angemerkt erscheinen, auf eben dieser bei dem Eintritte des Reisenden in die österreichische Gränze von der k. k. Sicherheitsbehörde ersichtlich zu machen sind.

§. 24.

Wer zum Waffentragen eines Waffenpasses bedarf, hat denselben, wenn er Waffen trägt, bei sich zu führen, um sich erforderlichen Falles damit ausweisen zu können.

§. 25.

Wird Jemand bei gesetzwidrigem Waffentragen betreten, oder besitzt er zwar einen Waffenpass, vermag er aber denselben nicht vorzuweisen, so ist ihm in einem und dem anderen Falle die Waffe sogleich abzunehmen, und er zu deren unweigerlichen Abgabe verpflichtet.

§. 26.

Die Ueberlassung des Waffenpasses an einen Anderen ist verboten.

§. 27.

Wer einen fremden Waffenpass an sich bringt, oder sich dessen fälschlich bedient, macht sich, in soferne hierin nicht ein Mittel zur Verübung einer schwerer bedrohten strafbaren Handlung liegt, einer Verletzung dieses Gesetzes schuldig.

Vierter Abschnitt.

Strafbestimmungen.

§. 28.

Wer sich bei Uebertretung dieses Gesetzes einer der in den §§. 335, 336 lit. f), 372, 431 und 445 des allgemeinen Strafgesetzes bezeichneten strafbaren Handlung schuldig macht, ist nach den Bestimmungen des Letzteren zu behandeln.

§. 29.

Jede unbefugte Verfertigung von, wenn auch nicht verbotenen oder durch ihre Beschaffenheit verdächtigen Waffen, sowie von Munitionsgegenständen, ist mit Arrest von 1 bis 14 Tagen, jeder unbefugte Handel mit Waffen und Munitionsgegenständen aber, worunter auch die Commissions- und Speditions-Geschäfte mit denselben begriffen sind, mit Arrest von 3 Tagen bis zu Einem Monate, nebst dem Verfalle der vorgefundenen Gegenstände zu bestrafen.

§. 30.

Wer Waffen oder Munition unbefugter Weise in einer unverhältnissmässigen, gegründeten Verdacht eines Missbrauches erregenden Menge erzeugt, bestellt, bezieht oder veräus-

daje, podlega karze od trzech miesięcy do roku jednego, oprócz konfiskacyi znalezionych przedmiotów; jeżeli się nie stał przez to winnym czynu, na który jeszcze cięższa kara jest nałożona.

§. 31.

Za nieprawne wyrabianie prochu strzelnego lub za handel nim, jeżeli oraz popełnionem lub zamierzonem było przekroczenie przeciw dochodom skarbowym, władza właściwa oprócz powyższych kar, nałoży za takie przekroczenie te kary, które w przepisach w tej mierze obowiązujących, są wyrzeczone.

§. 32.

Niepozwolone posiadanie broni i amunicyi, podlega karze pieniężnej od 10—100 złt. r., albo aresztowi od 3 dni do jednego miesiąca, oprócz konfiskacyi znalezionej broni i amunicyi. W razie zachodzących okoliczności, winę szczególniej obciążających, nałożoną być może kara pieniężna aż do 500 złt. r., albo areszt do trzech miesięcy.

§. 33.

Kto nie zachowując przepisu w §. 12 objętego, posiada pozwoloną broń i amunicyę, lecz w iłości nieodpowiedniej, wzbudzającej podejrzenie nadużycia, karanym będzie, oprócz konfiskaty znalezionych przedmiotów, aresztem od 3 miesięcy aż do jednego roku, jeżeli przy tem nie zachodzi uczynek cięższą karą zagrożony.

§. 34.

Jeżeli ludzie przemysłowi lub handlujący, dopuszczają się przestępstw, w §§. 7, 11 i 13 wyszczególnionych, karanemi będą według postanowień, objętych w §§. 28 do 33.

Jeżeli przytem zachodzą okoliczności ważne, winę obciążające, odjętem im będzie prawo wykonywania przemysłu lub handlu.

§. 35.

Ludzie przemysłowi i handlujący, którzy nie prowadzą księgi zapisowej, nakazanej w §. 11, karani będą za pierwszym razem karą pieniężną od 10 — 50 złt. r., za drugim razem karą 100 złt. r.

Przy dalszem powtórzeniu przekroczenia, utracą prawo przemysłu lub handlu.

§. 36.

Kto bez pozwolenia i bez udowodnionej potrzeby bronienia się przeciw grożącemu niebezpieczeństwu, broń nosi, popadnie, oprócz konfiskaty broni, którą nieprawnie nosi, w karę 5 do 15 złt. r., albo w areszt od jednego do trzech dni.

§. 37.

Jeżeli zaś przytem zachodzą okoliczności uciążające, (§. 36), kara rozciągać się będzie od 10—300 złt. r., albo od 3 dni do 3 miesięcy aresztu. Jako okoliczność obciążająca, uważaną będzie w szczególności odstąpienie certyfikatu komu innemu, lub używanie certyfikatu wystawionego dla innej osoby.

sert, ist, in soferne er sich hierdurch nicht einer schwerer verpönten strafbaren Handlung schuldig macht, nebst dem Verfalle der vorgefundenen Gegenstände mit Arrest von drei Monaten bis zu Einem Jahre zu bestrafen.

§. 31.

Bei der unbefugten Erzeugung von Pulver oder bei dem unbefugten Verkehre damit, ist ausser den obigen Strafen auch noch, sofern eine Gefälls-Uebertretung verübt oder versucht wurde, wegen der Letzteren auf diejenigen Strafen von der competenten Behörde zu erkennen, welche in den hierüber bestehenden Vorschriften insbesondere verhängt sind.

§. 32.

Der unbefugte Besitz von Waffen und Munitionsgegenständen ist mit einer Geldstrafe von 10 bis 100 fl., oder mit Arrest von drei Tagen bis zu Einem Monate, nebst dem Verfalle der vorgefundenen Waffen und Munition zu bestrafen. Bei eintretenden erschwerenden Umständen kann auf eine Geldstrafe bis 500 fl. oder auf Arrest bis zu drei Monaten erkannt werden.

§. 33.

Wenn Jemand zwar erlaubte Waffen und Munitionsgegenstände, aber in einer unverhältnissmässigen, gegründeten Verdacht eines Missbrauches erregenden Menge besitzt, ohne die Anordnung des §. 12 beobachtet zu haben, so ist derselbe, in soferne hierbei nicht eine schwerer verpönte strafbare Handlung eintritt, nebst dem Verfalle der vorgefundenen Gegenstände mit Arrest von drei Monaten bis zu Einem Jahre zu bestrafen.

§. 34.

Wenn Gewerbs- oder Handelsleute die, in den §§. 7, 11 und 13 bezeichneten Uebertretungen begehen, so sind sie nach den, in den §§. 28 bis 33 enthaltenen Bestimmungen zu bestrafen.

Bei besonders erheblichen Erschwerungs-Umständen kann denselben auch ihr Gewerbs- und Handelsbefugniss entzogen werden.

§. 35.

Gewerbs- und Handelsleute, die das im §. 11 vorgeschriebene Vormerkbuch zu führen unterlassen, sind das erste Mal mit einer Geldstrafe von 10 bis 50 fl., das zweite Mal bis 100 fl. zu belegen. Bei fernerer Wiederholung ist der Verlust des Gewerbes zu verhängen.

§. 36.

Wer unbefugt und ohne erwiesener Nothwendigkeit zur Abwendung einer drohenden Gefahr Waffen trägt, wird, nebst dem Verfalle der unbefugt getragenen Waffe, mit einer Strafe von 5 bis 15 fl. oder Arrest von Einem bis zu drei Tagen belegt.

§. 37.

Treten aber dabei (§. 36) erschwerende Umstände ein, so ist die Strafe mit zehn bis dreihundert Gulden, oder mit Arrest von drei Tagen bis zu drei Monaten auszusprechen. Als ein solcher erschwerender Umstand ist insbesondere die Ueberlassung des Waffenpasses an einen Anderen, oder die Anwendung eines, für eine andere Person ausgestellten Waffenpasses zu behandeln.

§. 38.

Jeżeli odstąpienie certyfikatu komu innemu, nie jest okolicznością, obciążającą przy karaniu nie pozwolonego noszenia broni, wówczas tak ten, który odstąpił swój certyfikat innemu, jako też ten, który go nabył, podlegają karze od 10 do 100 złt. r

§. 39.

Jeżeli kto, oprócz tego, że wbrew §. 24 niniejszej ustawy, nie może się wykazać potrzebnym certyfikatem, nic innego nie popełnia, wówczas należy mu zwrócić broń odebraną (§. 25), jeżeli następnie okaże certyfikat, lub też w razie zagubienia onegoż udowodni, iż posiadał certyfikat jeszcze ważność mający, lecz winien złożyć karę od jednego do pięciu złt. r. m. k., którą wyznaczy urząd do utrzymania porządku publicznego ustanowiony, nie przypuszczając dalszego odwołania się.

Jeżeli udowodnioną będzie nagła potrzeba (§. 36), kara powyższa nałożoną nie będzie.

§. 40.

W przypadkach, w których idzie tylko o zastosowanie §§. 36 i 39 niniejszej ustawy, w przedmiocie noszenia broni, a w których ani nie zachodzą okoliczności uciążające, ani też przekroczenie przepisów o noszeniu broni, nie stoi w związku z innym uczynkiem karze podlegającym i należącym do orzeczenia sądowego, władze powiatowe polityczne winny rzecz rozpoznać i karę przepisaną wymierzyć.

We wszystkich innych przypadkach, należy dochodzenie i orzeczenie kary na czynności lub opuszczenia, wykraczające przeciw niniejszemu patentowi do władz sądowych, ustanowionych do sądzenia według powszechnych ustaw karnych.

ROZDZIAŁ V.

Postanowienia ogólne.

§. 41.

Ktokolwiek podpadł karze za przestąpieuie niniejszego patentu, temu może być odjętem pozwolenie posiadania lub noszenia broni.

§. 42.

Jeżeli tego wymaga publiczne bezpieczeństwo, natenczas pozwolenie udzielone na mocy niniejszego patentu do posiadania lub noszenia broni, może być przez rozporządzenie namiestnika w miarę uznanej potrzeby ograniczonem lub całkiem odjętem, na pewny czas, w pewnych miejscach, albo też względnie pewnych osób.

§. 43.

Jeżeli kara pieniężna, nałożoną być mająca, uczyniłaby dotkliwy uszczerbek w stanie majątkowym lub zarobkowym winowajcy lub familii jego, wówczas zamienić ją

§. 38.

Insoweit die Ueberlassung eines Waffenpasses an einen Anderen nicht als ein erschwerender Umstand bei der Bestrafung des unbefugten Waffentragens zu behandeln ist, soll diese Ueberlassung sowohl an demjenigen, der seinen Waffenpass an einen Anderen überlassen hat, als auch an jenem, der solchen an sich gebracht hat, mit einer Strafe von 10 bis 100 fl. geahndet werden.

§. 39.

Fällt Jemandem nichts weiter zur Last, als dass er sich gegen die Vorschrift des §. 24 mit dem erforderlichen Waffenpasse bei seiner Betretung nicht auszuweisen vermochte, so ist ihm, wenn er diesen nachträglich beibringt, oder im Falle des Verlustes darzuthun vermag, dass er einen noch in Wirksamkeit stehenden Waffenpass besessen habe, die abgenommene Waffe (§. 25) gegen Erlag eines, von der für die Aufrechthaltung der öffentlichen Sicherheit bestellten Behörde ohne Zulassung einer Berufung auszusprechenden Strafbetrages von Einem bis fünf Gulden wieder zurückzustellen.

Diese Strafe findet jedoch in einem erwiesenen Nothfalle (§. 36) keine Anwendung.

§. 40.

In den Fällen, in denen es sich lediglich um die Anwendung der §§. 36 und 39 des gegenwärtigen Gesetzes, rücksichtlich des Waffentragens handelt, und in denen weder erschwerende Umstände eintreten, noch die Ausserachtlassung der Vorschriften über das Waffentragen mit einer anderen, den Gerichten zur Entscheidung zugewiesenen strafbaren Handlung im Zusammenhange steht, haben die politischen Bezirksbehörden das Verfahren zu pflegen und die gesetzliche Strafe zu verhängen.

In allen anderen Fällen steht das Verfahren und das Straferkenntniss über die, dem gegenwärtigen Patente zuwiderlaufenden Handlungen oder Unterlassungen, den zur Anwendung des allgemeinen Strafgesetzes bestellten Gerichtsbehörden zu.

Fünfter Abschnitt.

Allgemeine Bestimmungen.

§. 41.

Jedem, der wegen einer Uebertretung gegen dieses Patent straffällig wird, kann das Befugniss zum Besitze oder zum Tragen von Waffen entzogen werden.

§. 42.

Wenn die öffentliche Sicherheit es fordert, so können über Anordnung des Statthalters die in Anwendung dieses Patentes zugestandenen Befugnisse zum Besitze oder zum Tragen von Waffen zeitweilig, örtlich oder auch in Bezug auf einzelne Individuen, nach Massgabe der erkannten Nothwendigkeit, Beschränkungen unterworfen oder ganz eingestellt werden.

§. 43.

Wenn eine zu verhängende Geldstrafe den Vermögens-Umständen oder dem Nahrungsbetriebe des zu Verurtheilenden, oder seiner Familie zum empfindlichen Abbruche gereichen

należy na karę aresztu w taki sposób, iż za każde pięć złt. r., jeden dzień aresztu naznaczonym będzie.

§. 44.

Kary pieniężne, naznaczone w niniejszym patencie, oddawane będą na rzecz ubogich, do zakładu ubóstwa w tem miejscu, gdzie przekroczenie popełnionem było.

§. 45.

Jeżeli kto pociąganym będzie do odpowiedzialności z powodu posiadania lub noszenia broni i amunicyi zakazanej, władza winna zawsze dochodzić, zkąd owe przedmioty pochodzą, ażeby według okoliczności, także na tego, co takowe wyrabia i rozpowszechnia, karę rozciągnąć można.

§. 46.

Jeżeli broń skonfiskowana, nie może być użytą ani na cel wojskowy, ani też do zachowania w zbrojowniach, wówczas sprzedaną być winna, albo jako broń, albo jeżeli nie jest przydatną do użytku, lub też z powodu, iż jest niebezpieczną, uczynioną być musi nieprzydatną, — jako kruchy żelaza lub inny materyał.

Równie, jeżeli amunicya skonfiskowana, nie może być obróconą na cel wojenny, albo nie ma być zniszczoną, sprzedaną być winna, a cena w ten sposób uzyskana, użytą być winna na ten sam cel jak kary pieniężne (§. 44).

§. 47.

Konfiskacyę broni i amunicyi, można tylko z powodów bardzo ważnych zamienić na karę pieniężną, np. jeżeli winowajca potrzebuje takich przedmiotów koniecznie do obrony lub powołania swego, a nie jest w stanie łatwo sobie innych sprawić, albo też jeżeli rzeczy, ulegające konfiskacyi nie znajdują się więcej.

W takich przypadkach, kara pieniężna wymierzoną być winna, przy słusznem ocenieniu wartości rzeczy skonfiskowanych, w ilości dwóch do pięciuset złt. r. m. k.

§. 48.

Władze bezpieczeństwa, żandarmerya, a w ogóle wszystkie organa, ustanowione do utrzymania publicznego bezpieczeństwa, obowiązane są szczegółowo czuwać nad tem, ażeby niniejsze przepisy ściśle dopełnianemi były i donosić władzy właściwej o wszelkich czynnościach karygodnych, które dojdą do ich wiadomości.

§. 49.

Namiestnik wyznaczy w każdym kraju koronnym stosowny termin, w ciągu którego każdy, według przepisów w niniejszym patencie objętych zastosować się winien.

würde, so ist sie in eine verhältnissmässige Arreststrafe in der Art umzuwandeln, dass für je fünf Gulden auf Einen Tag erkannt wird.

§. 44.

Die in diesem Patente verhänglen Geldstrafen sind zum Besten der Armen an das Armen-Institut des Ortes, wo die Uebertretung begangen wurde, abzuführen.

§. 45.

Wenn Jemand wegen des Besitzes oder des Tragens verbotener Waffen oder Munitionsgegenstände zur Verantwortung gezogen wird, hat die Behörde stets zu erheben, woher diese Gegenstände kommen, um nach Umständen auch deren Erzeuger und Verbreiter zur Strafe ziehen zu können.

§. 46.

Für verfallen erkannte Waffen sind, wenn sie nicht zu militärischen Zwecken, oder für öffentliche Waffensammlungen verwendet werden können, entweder als solche, oder im Falle sie schon unbrauchbar sind, oder wegen ihrer Gefährlichkeit unbrauchbar gemacht werden müssen, als Brucheisen und anderweitiges Materiale zu veräussern.

Ebenso sind verfallene Munitionsgegenstände, wenn sie nicht zu Kriegszwecken verwendet werden können, oder vertilgt werden müssen, zu veräussern, und der in einem und dem anderen Falle erzielte Erlös ist gleich den Geldstrafen (§. 44) zu verwenden.

§. 47.

Der Verfall der Waffen und Munitionsgegenstände kann nur aus sehr rücksichtswürdigen Gründen in eine Geldstrafe verwandelt werden, wie z. B., wenn der Schuldige derlei Gegenstände dringend zu seinem Schutze oder Geschäfte benöthiget, und sich nicht leicht Andere zu verschaffen im Stande ist, oder wenn sich die verfallenen Gegenstände nicht mehr vorfinden.

Die Geldstrafe ist in derlei Fällen mit billiger Berücksichtigung des Werthes der verfallenen Gegenstände, von zwei Gulden bis fünfhundert Gulden Conventions-Münze zu bemessen.

§. 48.

Die Sicherheitsbehörden, die Gensd'armerie und überhaupt alle zur Aufrechthaltung der öffentlichen Sicherheit bestellten Organe, sowohl in den Städten, als auf dem flachen Lande, sind insbesondere verpflichtet, die genaue Befolgung dieser Bestimmungen zu überwachen, und die ihnen bekannt werdenden strafbaren Handlungen der competenten Behörde anzuzeigen.

§. 49.

Der Statthalter wird in jedem Kronlande einen angemessenen Zeitraum festsetzen, innerhalb dessen Jedermann in Bezug auf die in diesem Patente getroffenen Anordnungen sich zu benehmen hat.

Nasi ministrowie spraw wewnętrznych i sprawiedliwości, w porozumieniu z naczelnikiem najwyższej władzy policyjnej, mają sobie poleconem wykonanie niniejszego patentu, i wydawanie rozporządzeń do przeprowadzenia onegoż potrzebnych.

Dan w Naszem cesarskiem głównem i stołecznem mieście Wiedniu dnia dwudziestego czwartego Pańdziernika, roku tysiąc ośmset pięćdziesiątego drugiego, panowania Naszego w roku czwartym.

Franciszek Józef m. p.

Hr. **Buol-Schauenstein** m. p. **Bach** m. p. **Krauss** m. p.

Z Najwyższego rozkazu.
Ransonnet m. p.

224.

Rozrządzenie ministerstwa finansów z dnia 27. Października 1852,

mocą którego w skutku Najwyższego rozporządzenia z dnia 17. Października 1852, nakłada się dodatek do cen białej soli morskiej w królestwie Lombardzko-Weneckiem, ustanowionych w rozporządzeniu z dnia 15. Lipca 1851 (N. 171 d. p. p.)

Najwyższem postanowieniem z dnia 17. Października 1852 r., raczył Najjaśniejszy Pan, Jego C. K. Apostolska Mość, dla pokrycia powyższych potrzeb rządowych w królestwie Lombardzko-Weneckiem nakazać, ażeby ceny soli białej morskiej, ustanowione wysokiem rozporządzeniem z dnia 15. Lipca 1851 (Nr. 171 dz. pr. p.), podniesione zostały: w Lombardyi o dziesięć lir, a w prowincyach Weneckich o ośm lir, od cetnara metrycznego, który to dodatek rozciągać się będzie także na sól rafinowaną, i pobierany być ma zacząwszy od 15. Listopada 1852.

Baumgartner m. p.

225.

Okólnik ministeustwa wojny z dnia 3. Listopada 1852,

którem się pedaje do wiadomości Najwyższe postanowienie z dnia 15. Października 1852, na mocy którego żołnierzom od rezerwy, przy utrzymaniu w swej mocy wszystkich ich obowiązków, udzielonym być może pozwolenie w czasie pokoju, wstąpienia do straży finansowej lub do innej służby rządowej.

Jego C. K. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem Swojem z dnia 15. Października 1852 r. Najłaskawiej rozporządzić, iż żołnierzom od rezerwy przy utrzymaniu w swej mocy ich obowiązku służby rezerwowej, w czasie pokoju udzielonem być może pozwolenie wstąpienia do straży finansowej i do każdej innej służby rządowej.

Powyższe rozporządzenie, podaje się do powszechnej wiadomości z tem dołożeniem, iż dla należytego utrzymania w ewidencyi żołnierzy od rezerwy, wstępujących

Unsere Minister des Innern und der Justiz sind im Einvernehmen mit dem Chef der Obersten Polizei-Behörde mit der Vollziehung dieses Patentes beauftragt, und zur Erlassung der dazu dienlichen Ausführungs-Verordnungen ermächtiget.

Gegeben in Unserer kaiserlichen Haupt- und Residenzstadt Wien am vierundzwanzigsten October im Eintausend, achthundert zweiundfünfzigsten, Unserer Reiche im vierten Jahre.

Franz Joseph *m. p.*

Gr. Buol-Schauenstein *m. p.* **Bach** *m. p.* **Krauss** *m. p.*

Auf Allerhöchste Anordnung:

Ransonnet *m. p.*

224.

Erlass des Finanzministers vom 27. October 1852,

wodurch, in Folge Allerhöchster Entschliessung vom 17. October 1852, ein Zuschlag zu den, mit Verordnung vom 15. Juli 1851 (Nr. 171 des Reichs-Gesetzblattes) festgesetzten Preisen für das weisse Seesalz im lombardisch-venetianischen Königreiche angeordnet wird.

Mit Allerhöchster Entschliessung vom 17. October 1852 haben Seine k. k. Apostolische Majestät zur Deckung der erhöhten Staatsbedürfnisse im lombardisch-venetianischen Königreiche zu den, mit dem hierortigen Erlasse vom 15. Juli 1851 (Nr. 171 des Reichs-Gesetzblattes) für das weisse Seesalz festgesetzten Preisen einen Zuschlag, und zwar: für die Lombardie mit zehn Liren, und für die venetianischen Provinzen mit acht Liren vom metrischen Centner anzuordnen geruht, welcher Zuschlag sich auch auf das raffinirte Salz zu erstrecken und mit 15. November 1852 in Wirksamkeit zu treten hat.

Baumgartner *m. p.*

225.

Circular-Verordnung des Kriegsministeriums vom 3. November 1852,

wodurch die Allerhöchste Entschliessung vom 15. October 1852 kundgemacht wird, wornach in Friedenszeiten den Reservemännern, unter Aufrechthaltung ihrer Reservepflicht, der Uebertritt zur Finanzwache und ebenso in jede andere Staatsbedienstung bewilliget werden darf.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit der Allerhöchsten Entschliessung vom 15. October 1852 Allergnädigst zu gestatten geruht, dass in Friedenszeiten den Reservemännern, unter Aufrechthaltung ihrer Reservepflicht, der Uebertritt zur Finanzwache, und ebenso in jede andere Staatsbedienstung bewilliget werden dürfe.

Diess wird mit dem Beisatze zur allgemeinen Kenntniss gebracht, dass zur gehörigen Evidenthaltung der zur Finanzwache oder in eine Staatsbedienstung eintretenden Reserve-

do straży finansowej lub do służby rządowej, przepisy objęte okólnikiem z dnia 17. Października 1852 r. K. 6474 (dziennik rozporządzeń wojskowych Nr. 84), jak najściślej zachowane być winny; na mocy których żołnierze od rezerwy, wstępujący do straży finansowej lub do innej służby rządowej, zapisani być mają dokładnie w księgach gruntowych, dotyczących korpusów wojskowych komend składowych i werbowniczych, którym władze przyjmujące takich żołnierzy o wstąpieniu onychże do służby rządowej lub do straży finansowej, natychmiast wiadomość udzielić winny; dla tego wszelka zmiana wydarzająca się u takich żołnierzy od rezerwy, czy to przez uwolnienie ze służby, śmierć, czy też przez zmianę zamieszkania lub w jakibądź inny sposób zanotowaną w tychże księgach być winna, ażeby o pobycie i losie tych ludzi, każdego czasu dokładną powziąć można wiadomość.

Csorich m. p.

226.

Rozrządzenie ministerstwa sprawiedliwości z d. 5. Listopada 1852,

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, dla których wydana została ustawa o postępowaniu karnem z dnia 17. Stycznia 1850 r.;

o sposobie ściągania i zamiany kar pieniężnych, wyrzeczonych przez sądy w postępowanin karnem.

W przedmiocie ściągania kar pieniężnych, nałożonych przez sądy czyli to w ciągu postępowania karnego, czy też mocą wyroku — ministerstwo sprawiedliwości w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych i finansów, rozporządza, co następuje:

§. 1.

W wyrokach karnych, tudzież w rozporządzeniach sądowych, mocą których nałożoną została na kogo kara pieniężna, należy wraz oznaczyć karę aresztu, mającą zastąpić karę pieniężną w razie gdyby taż ściągnioną być nie mogła.

Za każde pięć złt. r. mon. kon. nałożonej kary pieniężnej, należy w drodze zamiany naznaczyć jeden dzień aresztu, jeżeli w samejże ustawie karnej za wykroczenie lub przestępstwo o którem tam mowa, nie jest już oprócz kary pieniężnej naznaczona alternatywa kary aresztu; w takim przypadku kara aresztu ewentualna, stosownie do tejże ustawy, wymierzoną być winna. Zamiast kary pieniężnej niżej pięciu złot. reńs. mon. kon., należy naznaczyć karę aresztu najmniej godzin 12.

§. 2.

Jeżeli na wykroczenie lub przestępstwo, nałożoną została wyrokiem kara pieniężna, wówczas, gdy wyrok przejdzie w rzecz osądzoną, winien sąd, a jeżeli wykonanie wyroku karnego należy do prokuratora rządowego, winien tenże, przy naznaczeniu terminu dniu 8^{u}, wezwać zasądzonego, ażeby w przeciągu tego czasu złożył karę pieniężną w sądzie a względnie u prokuratora rządowego; gdyż w przeciwnym przypadku, nakazanem będzie przymusowe jej ściągnienie.

§. 3.

Po bezskutecznym upływie rzeczonego terminu, należy zarządzić przymusowe ściągnienie kary pieniężnej przez sąd powiatowy, w którego okręgu zasądzony zamieszkuje.

männer, die mit der Circular-Verordnung vom **17. October 1852**, *K.* **6474** *(Armee-Verordnungsblatt Nr. 84) erflossenen Bestimmungen genauestens zu befolgen sind, in deren Gemässheit derlei zur Finanzwache oder in eine andere Staatsbedienstung eintretende Reservemänner, von Seite der betreffenden Truppenkörper, Depots- und Werbbezirks-Commanden, welchen die Aufnahms-Behörden die Verleihung einer solchen Bedienstung oder den Eintritt in die Finanzwache unverzüglich bekannt zu geben haben, in den Grundbüchern genau vorzumerken sind, daher jede mit derlei Reservemännern durch Entlassung, Tod, Domicils-Veränderung oder sonst wie — sich ergebende Veränderung daselbst vorzumerken ist, damit der jeweilige Aufenthaltsort und das Schicksal dieser Leute sogleich und verlässlich ermittelt werden könne.*

Csorich *m. p.*

226.

Verordnung des Justizministeriums vom 5. November 1852,

giltig für jene Kronländer, für welche die Strafprocess-Ordnung vom 17. Jänner 1850 erlassen wurde,

über die Art der Eintreibung und Umwandlung von Geldstrafen, welche von den Gerichten im Strafverfahren verhängt werden.

Für die Eintreibung der Geldstrafen, welche von den Gerichten entweder im Laufe des Strafverfahrens oder durch ein Strafurtheil verhängt werden, findet das Justizministerium im Einverständnisse mit dem Ministerium des Innern und der Finanzen Nachstehendes zu verordnen:

§. 1.

In den Strafurtheilen, so wie in den gerichtlichen Verordnungen, wodurch eine Geldstrafe gegen eine Person verhängt wird, ist zugleich jene Arreststrafe auszusprechen, welche im Falle der Uneinbringlichkeit der Geldstrafe an deren Stelle zu treten hätte.

Für je fünf Gulden Conventions-Münze des zuerkannten Strafbetrages ist Ein Tag Arrest im Umwandlungswege zu bestimmen, wenn nicht schon in dem Strafgesetze selbst für das betreffende Vergehen oder die Uebertretung nebst der Geldstrafe alternativ auch eine Arreststrafe festgesetzt erscheint, in welchem Falle die eventuelle Arreststrafe nach diesem Gesetze zu bemessen ist, für Geldstrafen unter fünf Gulden Conventions-Münze ist Arreststrafe in der Dauer von wenigstens 12 Stunden auszusprechen.

§. 2.

Ist durch ein Strafurtheil wegen eines Vergehens oder einer Uebertretung auf eine Geldstrafe erkannt worden, so hat nach eingetretener Rechtskraft des Urtheiles das Gericht, und in wiefern die Einleitung des Strafvollzuges überhaupt dem Staatsanwalte zukommt, dieser den Verurtheilten unter Ansetzung einer Frist von acht Tagen aufzufordern, dass er innerhalb dieser Frist die Geldstrafe bei dem Gerichte, beziehungsweise bei der Staatsanwaltschaft, erlege; widrigens deren zwangsweise Eintreibung verfügt werden wird.

§. 3.

Nach fruchtlosem Ablaufe dieser Frist ist die zwangsweise Eintreibung der Geldstrafe durch das Bezirksgericht, in dessen Sprengel der Verurtheilte seinen Wohnsitz hat, zu veranlassen.

Sąd powiatowy nakaże w takim przypadku wykonawcy sądowemu, w celu przymusowego ściągnienia kary pieniężnej, ażeby zasądzonemu, gdyby tenże nie zapłacił kary pieniężnej, zaraz zajął tyle ruchomości, ile wynosi kwota kary pieniężnej, takowe złożył u sądu, lub też gdyby nie były zdatne do złożenia w sądzie, oddał je osobie pewnej do zachowania, i uczynił o tem relacyę w czasie oznaczonym.

§. 4.

Jeżeli rzeczy zajęte, nie są pieniądze albo zapisy długu państwa, wówczas należy, po uprzedniem z urzędu nakazanem oszacowaniu onychże przez biegłych, sprzedać takowe przy najbliższej licytacyi sądowej, najdalej zaś w przeciągu dni 14 po uskutecznionem zajęciu, w razie potrzeby nawet niżej ceny szacunkowej, poczem kara pieniężna wraz z kosztami egzekucyi, jakieby narosły, zaspokojoną, a reszta co zostanie, stronie wydaną będzie.

§. 5.

Jedynie w przypadkach, w których dla ściągnienia kary pieniężnej, prowadzoną być musi egzekucya do rzeczy nieruchomej lub do wierzytelności, hipotekowanej na nieruchomości, winien sąd powiatowy, lub prokuratorya rządowa, wzmiankowana w §fie 2, odstąpić ściągnienie jej prawne prokuraturze finansowej (lub oddziałowi jej) będącej w kraju koronnym, przy załączeniu wyroku karnego, zaopatrzonego tem potwierdzeniem, iż przeszedł w rzecz osadzoną.

§. 6.

Jeżeli się okaże, iż ściągnienie kary pieniężnej, przyniosłoby dotkliwy uszczerbek w majątku lub w zarobkowaniu zasądzonego albo familii jego, natenczas sąd lub prokurator, wzmiankowani w §. 2, przystąpią do wykonania kary aresztu, na ten przypadek przepisanej.

§. 7.

Wszelkie ściągnione kary pieniężne, uzasadnione na przepisach ustaw karnych materyalnych, odwiezione być winny za każdym razem osobno, do kasy tego zakładu ubogich, któremu według ustawy kara pieniężna przypada; przy wyrażeniu nazwiska zasądzonego, wykroczenia lub przestępstwa, za które kara wyrzeczoną została, tudzież dnia i liczby wyroku karnego.

§. 8.

Ściąganie kar pieniężnych, nałożonych na mocy ustawy o postępowaniu sądowem za nadwerężenie porządku lub za swawolę, należy do tego sądu, który takowe nałożył, albo do którego należy sędzia instrukcyjny, który je wyrzekł.

Sądy apelacyjne, tudzież najwyższy trybunał sądowy i kasacyjny, mogą do ściągania kar pieniężnych tego rodzaju, które nałożyły, użyć tych sądów, które przeprowadziły śledztwo lub postępowanie w pierwszej instancyi.

Dieses hat in solchen Fällen einen Gerichtsvollzieher zur zwangsweisen Einhebung der Geldstrafe mit dem Auftrage abzuordnen, dass er dem Verurtheilten, falls er die Geldstrafe nicht bezahlen würde, sogleich soviel, als der Betrag der Geldstrafe ausmacht, von dem vorfindlichen beweglichen Vermögen abnehme, dieses zu Gericht erlege, oder, wenn ein gerichtlicher Erlag nicht thunlich wäre, einem verlässlichen Manne in Verwahrung übergebe, und darüber binnen einer bestimmten Frist berichte.

§. 4.

Die abgenommenen Gegenstände sind sohin, falls sie nicht in Geld oder in öffentlichen Staats-Schuldverschreibungen beständen, nach vorläufiger von Amtswegen durch einen Sachverständigen zu veranlassender Schätzung bei der nächst vorfallenden gerichtlichen Feilbietung, längstens aber binnen 14 Tagen nach der vorgenommenen Pfändung, und zwar erforderlichen Falles auch unter dem Schätzungswerthe im Versteigerungswege zu verkaufen, worauf der Strafbetrag sammt den allfälligen Executionskosten zu berichtigen, der allfällige Ueberrest aber der Partei auszufolgen ist.

§. 5.

Nur in Fällen, in welchen zur Eintreibung einer Geldstrafe die Execution auf ein unbewegliches Gut oder auf eine, auf einem unbeweglichen Gute haftende Forderung geführt werden müsste, hat das Bezirksgericht oder die im §. 2 bezeichnete Staatsanwaltschaft die gesetzmässige Eintreibung derselben unter Mittheilung des vorläufig mit der Bestätigung der Rechtskraft zu versehenden Strafurtheiles der im Kronlande befindlichen Finanz-Procuratur (oder Abtheilung) zu überlassen.

§. 6.

Zeigt sich, dass die Eintreibung der Geldstrafe den Vermögens-Umständen oder dem Nahrungsbetriebe des Straffälligen oder seiner Familie zum empfindlichen Abbruche gereichen würde, so ist die für diesen Fall verhängte Arreststrafe von dem, im §. 2 bezeichneten Gerichte oder Staatsanwalte in Vollzug zu setzen.

§. 7.

Alle eingebrachten Geldstrafen, die sich auf die Bestimmungen der materiellen Strafgesetze gründen, sind von Fall zu Fall unter Angabe des Namens des Verurtheilten und des Vergehens oder der Uebertretung, wesshalb darauf erkannt wurde, dann des Tages und der Zahl des Strafurtheiles an die Casse jenes Armen-Institutes abzuführen, welchem der Strafbetrag nach dem Gesetze zuzufallen hat.

§. 8.

Die Einhebung jener Geldstrafen, welche in Gemässheit der Strafprocess-Ordnung als Ordnungs- oder Muthwillensstrafen verhängt werden, liegt jenem Gerichte ob, welches dieselben verhängt hat, oder welchem der Untersuchungsrichter angehört, der sie ausgesprochen hat.

Die Berufungsbehörden und der oberste Gerichts- und Cassationshof sind befugt, sich zur Einhebung der von ihnen verhängten Geldstrafen dieser Art jener Gerichtsbehörden zu bedienen, von welchen die Untersuchung oder Verhandlung in erster Instanz gepflogen wurde.

Sądy winny ściągać rzeczone kary, w sposób wskazany w §§. 2—6.

§. 9.

Wszelkie kary pieniężne, nałożone z mocy ustawy o postępowaniu karnem, oddane być winny za każdym razem osobno do kasy zakładu ubogich tego miejsca, gdzie kara nałożoną została, przy wyrażeniu nazwiska zasądzonego dnia i liczby rozporządzenia sądowego, tudzież władzy, która wymierzyła karę pieniężną.

§. 10.

Sądy i prokuratorye, do których należy według powyższych postanowień ściąganie i odwożenie kar pieniężnych, winny są prowadzić dokładne wykazy, w których wyszczególnionem być ma tak oddanie pojedynczych kwot do kas gminnych, którym się należy, jako też potwierdzenie tychże, iż odebrane zostały. Równie każdy wyrok, i każde rozporządzenie sądowe, mocą którego kara pieniężna nałożoną zostaje, zakomunikowanem być winno w wyciągu przełożonemu tego zakładu ubogich, na rzecz którego kara zapada.

Krauss m. p.

227.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 5. Listopada 1852,

obowiązujące w tych krajach karonnych, w których powszechna księga ustaw cywilnych ma moc prawa;

w przedmiocie ściągania i zamieniania kar pieniężnych, nałożonych w drodze postępowania cywilnego.

W przedmiocie ściągania kar pieniężnych, które jako kary porządkowe w drodze postępowania cywilnego tak w sprawach spornych, jako też niespornych nałożone bywają na strony lub ich zastępców, c. k. ministerstwo sprawiedliwości w porozumieniu z c. k. ministerstwami spraw wewnętrznych i finansów, rozporządza, co następuje:

§. 1.

Każda władza sądowa pierwszej instancyi, winna ściągać kary pieniężne, które albo sama nałożyła, albo których ściągnienie poleconem jej zostało ze strony władzy wyższej, i czuwać z urzędu nad ich ściągnieniem.

Tym końcem nakazać winna osobie, skazanej na zapłacenie kary pieniężnej, ażeby kwotę naznaczoną, w ośmiu dniach po prawomocności rozporządzenia, którem kara pieniężna nałożoną została, złożyła w ekspedycie sądowym; po bezskutecznym zaś upływie tegoż terminu, nakazać ściągnienie wykonawcy sądowemu, który o tem w przeciągu wyznaczonym relacyę uczynić ma; gdyby zaś osoba, skazana na zapłacenie kary pieniężnej, mieszkała zewnątrz okręgu sądowego, zarządzona ściągnienie kary przez sąd powiatowy, w którego okręgu taż osoba zamieszkuje.

§. 2.

Jeżeli nie nastąpi zapłata, wysłany na ten cel wykonawca sądowy, przedsięweźmie zaraz egzekucyę, a to w taki sposób, iż skazanemu na karę zajmie tyle ruchomości, ile wynosi kara pieniężna. Rzeczy zajęte, należy złożyć w sądzie, a gdyby do zło-

Die Einhebung dieser Geldstrafen haben die Gerichte in der in den §§. 2—6 bezeichneten Weise zu veranlassen.

§. 9.

Alle in Gemässheit der Strafprocess-Ordnung verhängten Geldstrafen sind von Fall zu Fall unter Angabe des Namens des Straffälligen, des Tages und der Zahl der gerichtlichen Strafauflage und der Behörde, welche die Geldstrafe verhängt hat, an die Armen-Institutscasse des Ortes, wo die Strafe erkannt wurde, abzuführen.

§. 10.

Die Gerichte und Staatsanwaltschaften, denen nach den vorstehenden Bestimmungen die Einhebung und Abfuhr von Strafgeldern obliegt, haben hierüber genaue Vormerkungen zu führen, in welchen die geschehene Abfuhr jedes einzelnen Betrages, so wie die erfolgte Empfangsbestätigung der betreffenden Gemeindecasse gehörig ersichtlich zu machen ist. Auch ist jedes Urtheil, so wie jede gerichtliche Verordnung, wodurch auf eine Geldstrafe erkannt wird, sogleich dem Vorstande jenes Armen-Institutes, an welches die Strafe verfällt, im Auszuge mitzutheilen.

Krauss *m. p.*

227.

Verordnung des Justizministeriums vom 5. November 1852,

giltig für jene Kronländer, in welchen das allgemeine bürgerliche Gesetzbuch in Wirksamkeit ist,

über die Art der Eintreibung und Umwandlung der im Civil-Verfahren verhängten Geldstrafen.

Rücksichtlich der Einhebung der Geldstrafen, welche als Ordnungsstrafen im Civil-Verfahren in oder ausser Streitsachen gegen Parteien oder deren Vertreter verhängt werden, findet das Justizministerium im Einverständnisse mit den Ministerien des Innern und der Finanzen Folgendes anzuordnen:

§. 1.

Jede Gerichtsbehörde erster Instanz hat sowohl die von ihr selbst verhängten, als diejenigen Geldstrafen, zu deren Eintreibung sie von einer höheren Behörde angewiesen wird, einzuheben, und die Einhebung ämtlich zu überwachen.

Zu diesem Ende hat dieselbe der zur Zahlung einer Geldstrafe verurtheilten Person aufzutragen, den Betrag binnen acht Tagen nach Rechtskraft der Verordnung, wodurch die Geldstrafe ausgesprochen wurde, bei dem Expedit-Amte des Gerichtes zu erlegen; nach fruchtlosem Ablaufe dieser Frist aber die Einhebung entweder durch einen Gerichtsvollzieher, welcher darüber binnen einer bestimmten Frist zu berichten hat, oder falls die zur Zahlung einer Geldstrafe verurtheilte Person ausserhalb des Gerichtsortes wohnen sollte, durch das Bezirksgericht, in dessen Sprengel sie ihren Wohnort hat, zu veranlassen.

§. 2.

Bei nicht erfolgter Zahlung ist die Execution von dem dazu abgeordneten Gerichtsvollzieher sogleich dadurch vorzunehmen, dass dem Zahlungspflichtigen so viel als der Betrag der Geldstrafe ausmacht, von dem vorfindigen beweglichen Vermögen abgenommen wird.

żenia w sądzie nie były zdatnemi, należy oddać takowe do zachowania osobie pewnej i jeżeli nie składają się z pieniędzy lub zapisów długu państwa, należy, po uprzedniem urzędowem oszacowaniu przez biegłych, sprzedać takowe przy najbliższej licytacyi sądowej, najdalej w ciągu dni 14 po uskutecznionem ich zajęciu, a nawet w razie potrzeby niżej ceny szacunkowej, poczem kara pieniężna wraz z kosztami egzekucyjnemi, jakieby narosły, zaspokojoną, reszta zaś jakaby się okazała, stronie zwróconą być winna.

§. 3.

W tych jedynie przypadkach, w których dla ściągnienia kary pieniężnej, prowadzoną być ma egzekucya do nieruchomości, lub do wierzytelności hipotekowanej na nieruchomości, sąd odstąpić winien ściągnienie jej prawne c. k. prokuratoryi finansowej (lub jej oddziałowi) będącej w kraju, przy załączeniu orzeczenia, zaopatrzonego potwierdzeniem, iż przeszło w moc prawa.

§. 4.

Gdyby się okazało, iż kara pieniężna, z powodu ubostwa osoby skazanej, albo wcale nie, albo w części ściągnioną być nie może, natenczas sąd, który nałożył karę pieniężną, wyrzec winien, czyli karę nie mogącą być ściągnioną, upuścić, czy też takową na karę arestu zamienić należy. W ostatnim przypadku, kara pieniężna zamienioną będzie z reguły na areszt, licząc dzień jeden aresztu za każde pięć złt. r. m. k.; jeżeli sąd, stosownie do okoliczności, nie uzna potrzeby naznaczenia kary aresztu stosunkowo mniejszej. Za kwoty niżej 5 złt. r., należy naznaczyć areszt najmniej godzin 12.

§. 5.

Sądy wyższe, używać będą do ściągania kar pieniężnych, które nałożyły, w każdym przypadku tych sądów, przez które stronom ogłoszonem zostanie rozporządzenie karę pieniężną nakładające.

§. 6.

Sądy pierwszej instancyi, obowiązane są zakomunikować orzeczenia kar pieniężnych przez nie nałożonych, tudzież każde zniesienie lub upuszczenie kary, niemniej każde zamienienie kary pieniężnej na karę aresztu, przy załączeniu odnośnej uchwały, tej władzy finansowej powiatowej, w której okręgu leży urząd podatkowy, do którego kary pieniężne odwiezionemi być mają (§. 7).

W przypadkach, w których c. k. najwyższy trybunał sądowy i kasacyjny, nałożył kary pieniężne, wspomnione zakomunikanie uskutecznionem będzie do tejże władzy finansowej powiatowej, wprost przez sądy apelacyjne.

§. 7.

Kary pieniężne, czy to złożone, czy też ściągnione, oddawać należy do urzędu podatkowego, mającego siedzibę swoję w tem miejscu, gdzie się sąd znajduje.

§. 8.

W królestwie Lombardzko-Weneckiem i w Dalmacyi, pozostaną wprawdzie w swej mocy przepisy obecnie obowiązujące względem ściągania i odwożenia kar pienię-

Das Abgenommene ist zu Gericht zu erlegen, oder wenn die gerichtliche Deponirung nicht thunlich wäre, einem verlässlichen Manne in Verwahrung zu übergeben, und falls es nicht in Geld oder in öffentlichen Staats-Schuldverschreibungen bestände, nach vorläufiger, von Amtswegen durch einen Sachverständigen zu veranlassender Schätzung bei der nächst vorfallenden gerichtlichen Feilbietung, längstens aber binnen 14 Tagen nach der vorgenommenen Pfändung, und zwar erforderlichen Falles auch unter dem Schätzungswerthe im Versteigerungswege zu verkaufen, worauf der Strafbetrag sammt den allfälligen Executionskosten zu berichtigen, der allfällige Ueberrest aber der Partei auszufolgen ist.

§. 3.

Nur in Fällen, in welchen zur Eintreibung einer Geldstrafe die Execution auf ein unbewegliches Gut oder auf eine, auf einem unbeweglichen Gute haftende Forderung geführt werden muss, hat das Gericht die gesetzmässige Eintreibung derselben unter Mittheilung des vorläufig mit der Bestätigung der Rechtskraft versehenen Erkenntnisses der, für das Kronland bestellten k. k. Finanz-Procuratur (oder Abtheilung) zu überlassen.

§. 4.

Sollte sich eine Geldstrafe wegen Armuth des Zahlungspflichtigen als gänzlich oder zum Theile uneinbringlich darstellen, so hat das Gericht, welches die Geldstrafe verhängt hat, zu erkennen, ob der nicht einbringliche Strafbetrag nachzusehen oder in eine Arreststrafe umzuwandeln sei. Im letzteren Falle ist die Geldstrafe in der Regel in Arrest von je Einem Tage für fünf Gulden Conventions-Münze zu verwandeln, wenn das Gericht nach den obwaltenden Umständen nicht auf eine verhältnissmässig kürzere Arreststrafe zu erkennen findet. Für Beträge unter fünf Gulden Conventions-Münze ist wenigstens Arrest in der Dauer von 12 Stunden auszusprechen.

§. 5.

Die Berufungsbehörden haben sich zur Einhebung der von ihnen verhängten Geldstrafen jederzeit der Gerichtsbehörden zu bedienen, durch welche die Verordnung, womit die Geldstrafe ausgesprochen wurde, der Partei kundgemacht wird.

§. 6.

Die Gerichte erster Instanz haben die Erkenntnisse über, von ihnen verhängte Geldstrafen, sowie jede nachträgliche Ermässigung oder Nachsicht derselben und jede Umwandlung der Geld- in Arreststrafen gleichzeitig mit der Ausfertigung des diessfälligen Beschlusses jener Finanz-Bezirksbehörde bekannt zu geben, in deren Bezirk das Steueramt, an welches die Abfuhr von Geldstrafen zu geschehen hat, sich befindet. (§. 7.)

Bei Geldstrafen, welche von dem k. k. obersten Gerichts- und Cassationshofe und von den Obergerichten verhängt werden, hat die gedachte Mittheilung an diese Finanz-Bezirksbehörde unmittelbar durch die Obergerichte zu erfolgen.

§. 7.

Die erlegten oder eingetriebenen Strafbeträge sind von Fall zu Fall an das am Sitze des Gerichtes befindliche Steueramt im kurzen Wege abzuführen.

§. 8.

Im lombardisch-venetianischen Königreiche und in Dalmatien hat es zwar bei den, bezüglich der Einhebung und Abfuhr der Geldstrafen gegenwärtig bestehenden Anordnungen

żnych; co do zamiany kar pieniężnych, które, czy to w całości, czy też w części ściągnąć się nie dadzą, należy także w tych krajach postępować według postanowień, objętych w §. 4.

Krauss m. p.

228.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 5. Listopada 1852,

mocą którego, w skutku Najwyższego postanowienia z dniu 21. Października 1852, ogłasza się, iż w Weronie ustanowioną zostaje dyrekcya ruchu kolei żelaznych.

W skutku Najwyższego postanowienia z d. 21. Października r. b., ustanowioną zostaje do kierowania ruchu kolei żelaznych w królestwie Lombardzko-Weneckiem, c. k. dyrekcya ruchu z siedzibą w Weronie, podlegająca wprost ministerstwu handlu, przemysłu i budowli publicznych, która niebawem wstąpić ma w życie i objąć czynności około ruchu kolei żelaznych, powierzone dotąd naddyrekcyi budowniczej lombardzko-weneckiej.

Dzień, w którym dyrekcya ruchu kolei żelaznych w Weronie rozpocznie czynności swoje, następnie podanym będzie do wiadomości w królestwie Lombardzko-Weneckiem.

Baumgartner m. p.

229.

Rozrządzenie ministerstwa finansów z d. 6. Listopada 1852,

moc mające dla wszystkich krajów wspólnego związku celnego;

wydane w przedmiocie ustanowienia tary od sukien i ubiorów najlepszego gatunku.

W porozumieniu z c. k. ministerstwem handlu, stanowi się, iż znak nawiasowy { obejmujący litery *c* i *d* przy pozycyi 76 taryfy celnej z dnia 6. Listopada 1851, rozciągać się ma także na literę *e)*, tak, iż tara od sukien i ubiorów najlepszego gatunku w skrzyniach na 22%, w belach zaś na 11%, oznaczona być winna.

Baumgartner m. p.

230.

Obwieszczenie ministerstwa finansów z dnia 7. Listopada 1852,

tyczące się ograniczenia peryodu przygotowawczego, ustanowionego w Art. 27. traktatu połączenia celnego między Austryą, Modeną i Parmą.

Z powodu zaszłych przeszkód, peryod przygotowawczy, który w artykule 27. traktatu połączenia celnego między Austryą, Modeną i Parmą, w dniu 9. Sierpnia 1852 r. zawartego (dz. pr. p. z 21 Paździer. t. r. cz. LXI), na t r z y m i e s i ą c e był ustanowionym, i z uwagi na Art. 29, już z dniem 1. Listopada 1852, miał wziąć swój początek, — ograniczonym zostaje w wzajemnem porozumieniu się rządów związkowych n a d w a miesiąca, a zatem początek onegoż ustanawia się na 1. Grudnia t. r.

Baumgartner m. p.

zu verbleiben; in Betreff der Umwandlung der ganz oder zum Theile als uneinbringlich erscheinenden Strafbeträge sind jedoch auch dort die Bestimmungen des §. 4 in Anwendung zu bringen.

Krauss *m. p.*

228.

Verordnung des Handelsministeriums vom 5. November 1852,

wodurch, in Folge Allerhöchster Entschliessung vom 21. October 1852, die Errichtung einer Eisenbahn-Betriebsdirection in Verona kundgemacht wird.

In Gemässheit Allerhöchster Entschliessung vom 21. October d. J. wird zur Leitung des Betriebes der Staats-Eisenbahnen im lombardisch-venetianischen Königreiche eine k. k. Betriebsdirection mit dem Sitze in Verona und in unmittelbarer Unterordnung unter das Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten errichtet, welche demnächst ins Leben treten, und die bisher von der lombardisch-venetianischen Ober-Baudirection besorgten Betriebsgeschäfte übernehmen wird.

Der Tag, an welchem die Eisenbahn-Betriebsdirection in Verona ihre Wirksamkeit beginnt, wird im lombardisch-venetianischen Königreiche bekannt gemacht werden.

Baumgartner *m. p.*

229.

Erlass des Finanzministeriums vom 6. November 1852,

wirksam für alle Länder des gemeinschaftlichen Zollverbandes,

in Betreff der Tara für Kleidungen und Putzwaaren feinster Art.

Im Einverständnisse mit dem Handelsministerium wird festgesetzt, dass sich das, bei der Position 76 des Zolltarifes vom 6. November 1851, die Buchstaben c) *und* d) *umfassende Einklammerungszeichen } auch auf den Buchstaben* e) *zu erstrecken hat, wonach bei Kleidungen und Putzwaaren feinster Art eine Tara von 22% in Kisten, und von 11% in Ballen anzunehmen ist.*

Baumgartner m. p.

230.

Kundmachung des Finanzministeriums vom 7. November 1852,

betreffend die Beschränkung der, im Artikel 27 des österreichisch-modenesisch-parmensischen Zolleinigungs-Vertrages, festgesetzten Vorbereitungs-Periode.

Wegen eingetretener Hindernisse wurde die, im Artikel 27 des mit Modena und Parma geschlossenen Zolleinigungs-Vertrages vom 9. August 1852 (Reichs-Gesetzblatt vom 21. October d. J., Stück LXI) festgesetzte dreimonatliche Vorbereitungs-Periode, welche mit Rücksicht auf den Artikel 29 schon am 1. November d. J. beginnen sollte, im Einvernehmen mit den Vereins-Regierungen, auf die Dauer von zwei Monaten beschränkt, folglich deren Beginn auf den ersten December dieses Jahres festgesetzt.

Baumgartner *m. p.*

231.

Rozporządzenie najwyższej władzy policyjnej z d. 9. Listopada 1852,

tyczące się zakazu pisma peryodycznego: „La Voce della Liberta“, w Turynie wychodzącego.

Najwyższa władza policyjna zakazuje niniejszem w całym obrębie państwa, pismo peryodyczne: „La Voce della Libertá“ wychodzące w Turynie pod redakcyą Doktora Brofferio, z powodu dążności jego rewolucyjnej.

Kempen m. p. FML.

232.

Rozporządz. cesarsk. ministra spraw zewnętrzn. z d. 15. Listopada 1852,

mocą którego podaje się do wiadomości uchwała związku niemieckiego z d. 24 Czerwca t. r. dla części monarchii, należących do związku niemieckiego, w przedmiocie oznaczenia właściwości sądów wojskowych w sprawach karnych dla wojsk związkowych, ściągnionych w czasie pokoju na cele związkowe.

Jego C. K. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem Swojem z dnia 22. z. m. nakazać, ażeby następująca uchwała związku niemieckiego, tycząca się sądownictwa wojskowego wojsk związkowych, podaną została do wiadomości krajów Jego C. K. Mości, należących do obrębu związku niemieckiego, przez ministra spraw zewnętrznych w porozumieniu z ministrem wojny — czemu się też niniejszem zadosyć czyni.

Hr. **Buol-Schauenstein** m. p.

Uchwała związkowa z dnia 24. Czerwca t. r.

tycząca się sądownictwa wojskowego w sprawach karnych wójsk związkowych, ściągnionych w czasie pokoju na cele związkowe.

Jak skoro wojska związkowe ściągnione zostaną na cele związkowe, zastosowane będą na niewojskowe zbrodnie i wykroczenia osób wojskowych, postanowienia §. 94 zarysów ustawy zasadniczej wojennej związku niemieckiego z d. 11. Lipca 1822 *), z następującemi jednakże bliższemi przepisami co do postępowania:

§. 1. Osoby wojskowe podlegają sądownictwu wojskowemu w sprawach karnych wszelkiego rodzaju według ustaw, obowiązujących w tych państwach, do których należą.

Do tych należą obrazy i przestępstwa policyjne, tudzież przestąpienia celne i podatkowe.

§. 2. Wszelkie cywilne władze sądowe i policyjne, mają sobie poleconem donosić bezzwłocznie do wiadomości przełożonych władz wojskowych o wszelkich w ich urzędowym okręgu zachodzących czynach, podlegających karze, względem których podejrzenie spada na osoby wojskowe, iż są ich sprawcami lub uczestnikami, tudzież udzielić tejże

*) §. 94 ustawy zasadniczej wojennej związku, opiewa w sposób następujący: Zbrodnie i wykroczenia, niewyszczególnione w artykułach wojennych, sądzone będą podług ustaw, jakie moc mają we właściwych kontyngentach państw poszczególnych.

231.

Verordnung der Obersten Polizei-Behörde vom 9. November 1852,

betreffend das Verbot der in Turin erscheinenden periodischen Schrift: „La Voce della Libertà".

Die Oberste Polizei-Behörde findet die in Turin unter der Redaction des Doctor Brofferio erscheinende Zeitschrift: „La Voce della Libertà" wegen ihrer revolutionären Richtung für den ganzen Umfang des Kaiserstaates zu verbieten.

Kempen *m. p., F.M.L.*

232.

Erlass des kaiserlichen Ministers des Aeussern vom 15. November 1852,

womit der Bundesbeschluss vom 24. Juni d. J., betreffend den militärischen Gerichtsstand der in Friedenszeiten zu Bundeszwecken zusammengezogenen Bundestruppen in Strafsachen, für die zum deutschen Bundes-Gebiete gehörigen Theile der Monarchie kundgemacht wird.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit der Allerhöchsten Entschliessung vom 22. v. M. anzuordnen geruht, dass der nachstehende Beschluss des deutschen Bundes, den militärischen Gerichtsstand der Bundestruppen betreffend, durch den Minister des Aeussern, im Einvernehmen mit dem Kriegsminister, für Allerhöchst-Ihre zum deutschen Bundes-Gebiete gehörigen Staaten, wie hiemit geschieht, kundgemacht werde.

 Gr. Buol-Schauenstein *m. p.*

Bundesbeschluss vom 24. Juni 1852,

den militärischen Gerichtsstand in Strafsachen bei Bundestruppen, welche in Friedenszeiten zu Bundeszwecken zusammengezogen werden, betreffend.

*Sobald Bundestruppen zu Bundeszwecken zusammengezogen sind, finden in Ansehung der nicht militärischen Verbrechen und Vergehen der Militärpersonen die Bestimmungen des §. 94 der Grundzüge der Kriegsverfassung des deutschen Bundes vom 11. Juli 1822 *) Anwendung, jedoch unter nachstehenden näheren Vorschriften wegen des Verfahrens:*

§. 1. Die Militärpersonen haben den militärischen Gerichtsstand in Strafsachen jeder Art nach den in den Staaten, welchen sie angehören, bestehenden Gesetzen.

Hieher sind auch Injurien- und Polizeisachen, sowie Zoll- und Steuer-Contraventionen zu rechnen.

§. 2. Alle bürgerlichen Gerichts- und Polizeibehörden sind angewiesen, von den innerhalb ihres Amtsbezirkes vorkommenden strafbaren Handlungen, wobei Militärpersonen als der Urheberschaft oder Theilnahme verdächtig sind, der vorgesetzten Militärbehörde schleunige Anzeige über den Vorfall zugehen zu lassen, auch derselben und dem betreffenden

---

**) Der §. 94 der Bundes-Kriegsverfassung lautet: „Die in den Kriegsartikeln nicht genannten Verbrechen und Vergehen werden nach den, bei den Contingenten der einzelnen Staaten giltigen Gesetzen beurtheilt."*

władzy i właściwemu sądowi wojskowemu, wszelkich wiadomości, potrzebnych do rozpoczęcia lub przeprowadzenia śledztwa karnego.

§. 3. Jakkolwiek sądom i władzom policyjnym cywilnym, nie służy sądownictwo w sprawach karnych względem osób, podlegających sądownictwu wojskowemu w tychże sprawach; wszelako mają prawo i obowiązek czynienia kroków nagłych do bezpieczeństwa potrzebnych przeciw osobom wojskowym wyż wspomnionym, we wszystkich tych przypadkach, w których zwłoka grozi niebezpieczeństwem, t. j. gdzie nie ma w miejscu przełożonego wojskowego, a zachodzi oczywista obawa, iż czynności stosownie do okoliczności potrzebne, za późno i na próżno byłyby przedsięwzięte, gdyby władzę wojskową zawezwać, lub najbliższego nawet przełożonego wojskowego o pomoc jego prosić wypadło.

§. 4. Jeżeli więc osoby wojskowe dopuszczają się zbiegowisk, niepokojenia, bijatyk lub innych ekcesów, lub biorą w nich udział, albo jeżeli komu zagrażają gwałtem zakazanym, albo jaką inną zbrodnię popełnić zamierzają, natenczas obowiązane są sądy cywilne i władze policyjne, z ograniczeniem wyż wspomnionem, powstrzymać, a w razie potrzeby przyaresztować takowych i odstawić ich najdalej w przeciągu 24 godzin po zaaresztowaniu onychże, wraz z relacyą do przełożonej władzy wojskowej.

§. 5. Również obowiązane są, przy ograniczeniu wspomnionem, sądy cywilne i władze policyjne, w razie gdy osoba wojskowa popełni w ich okręgu urzędowym zbrodnię, albo o takową jest wielce podejrzaną, nakazać w przypadkach stosownych albo spieszne przyaresztowanie onejże, albo też spieszną pogoń za nią. W takich przypadkach winny także sądy i władze policyjne sądowe poczynić te kroki, które do wybadania prawdy i do utrzymania dowodu prowadzą, a których bez szkody nie można odwlekać aż do wdania się w to właściwej władzy wojskowej.

Władza cywilna, która poczyniła takie kroki tymczasowe, obowiązaną jest jednakże, niezwłocznie donieść władzy wojskowej o tem, równie jak o powodach takiego postępowania. Jeżeli osoby wojskowe zostały przyaresztowane, sądy i władze policyjne cywilne o to się starać powinny, ażeby tak spiesznie, jak tylko okoliczności pozwolą, w każdy razie zaś, najdalej w ciągu najbliższych 24 godzin po zaaresztowaniu, odstawionemi były do właściwej władzy wojskowej.

§. 6. Jeżeli osoba wojskowa popadnie w śledztwo z powodu zbrodni zwykłej (nie wojskowej), zdające się pociągać za sobą karę ciężką — wówczas władza właściwa wojskowa — wszakże stosownie do ustaw swego własnego kraju — odstawić może obwinionego do sądu cywilnego, celem dalszego dochodzenia i ukarania.

§. 7. Powyższe przepisy obowiązują tylko w czasie pokoju, jeżeli związek nie uchwali wystawienia wojska związkowego w razie zagrażającej wojny. W ostatnim przypadku przepisy związkowe zasadniczych ustaw wojennych związku mają moc swoję.

Militärgerichte jede zur Einleitung und Durchführung der strafrechtlichen Untersuchung nöthige Mittheilung zu machen.

§. 3. Obgleich den bürgerlichen Gerichten und Polizeibehörden über diejenigen Personen, die den militärischen Gerichtsstand in Strafsachen haben, in Ansehung dieser Sachen keine Gerichtsbarkeit zusteht, so sind sie doch zur Ergreifung eilender, zur Sicherung dienender Massregeln gegen die gedachten Militärpersonen in allen den Fällen befugt und verpflichtet, bei denen Gefahr auf dem Verzuge haftet, d. h. wo kein militärischer Vorgesetzter an Ort und Stelle gegenwärtig ist, und eine dringende Besorgniss obwaltet, dass, falls erst eine Militärbehörde requirirt, oder auch nur der nächste militärische Vorgesetzte um seinen Beistand ersucht werden sollte, die den Umständen nach zu ergreifenden Massregeln zu spät kommen und ihr Ziel verfehlen würden.

§. 4. Unter dieser Voraussetzung müssen die bürgerlichen Gerichte und Polizeibehörden, wenn Militärpersonen Aufläufe, Unruhen, Schlägereien oder andere Excesse erregen, oder daran Theil nehmen, oder Jemanden mit unerlaubten Gewaltthätigkeiten bedrohen, oder sonst irgend ein Verbrechen zu begehen im Begriffe seyn möchten, denselben nachdrücklich Einhalt thun und nöthigenfalles dieselben in Verhaft nehmen und mit einer Anzeige dessfalls an iher vorgesetzte Militärbehörde, längstens binnen vierundzwanzig Stunden nach der Verhaftung, abliefern lassen.

§. 5. Ferner müssen unter der gleichen Voraussetzung die bürgerlichen Gerichte und Polizeibehörden, wenn eine Militärperson in ihrem Amtsbezirke ein Verbrechen begangen, oder sich dessen dringend verdächtig gemacht hat, in den geeigneten Fällen die schleunige Verhaftung des Thäters oder dessen schleunige Verfolgung veranstalten. Auch müssen in diesen Fällen die bürgerlichen Gerichte und Polizeibehörden diejenigen Schritte thun, welche zur Ausmittlung der Wahrheit und Aufrechthaltung der Beweise gereichen und welche sich nicht ohne Nachtheil bis zur Dazwischenkunft der zuständigen Militärbehörde aufschieben lassen.

Die Civilbehörde, welche solche vorläufige Massregeln ergriffen hat, ist jedoch verpflichtet, hiervon und von der Veranlassung dieser Massregel der Militärbehörde unverzüglich Nachricht zu ertheilen. Hat eine Verhaftung von Militärpersonen stattgefunden, so müssen die bürgerlichen Gerichte und Polizeibehörden dafür sorgen, dass dieselben, sobald als den Umständen nach irgend geschehen kann, jedenfalls innerhalb der nächsten vierundzwanzig Stunden, nach der Verhaftung, an die zuständige Militärbehörde abgeliefert werden.

§. 6. Wenn eine Militärperson wegen eines gemeinen (nicht militärischen) Verbrechens in Untersuchung geräth, welches anscheinend eine schwere Strafe nach sich ziehen würde, so ist die zuständige Militärbehörde — jedoch nur nach Massgabe der Gesetze des eigenen Landes — befugt, den Angeschuldigten zur Fortsetzung der Untersuchung und Bestrafung an das bürgerliche Gericht abzuliefern.

§. 7. Diese Vorschriften gelten nur in Friedenszeiten, und so lange nicht die Aufstellung des Bundesheeres, bei bevorstehendem Kriege vom Bunde beschlossen wird. Im letzteren Falle hat es bei den Vorschriften der Bundes-Kriegsverfassung das Bewenden.